

INNHold

Forord	11
Om arabisk språk, oversettelser og denne boken	14
Kapittel 1	
Introduksjon	19
En ny generasjon reiser seg	22
Ett eller flere opprør?	24
Ulike regimer, ulike svar	26
Kontrarevolusjon?	27
Krig, kaos og sammenbrudd?	30
Fra opprør til kaos: Bokens struktur	31
DEL 1 DEN HISTORISKE BAKGRUNNEN	35
Kapittel 2	
Det moderne Midtøsten vokser frem	37
En lang rekke imperier	38
Det osmanske riket	40
Europeerne kommer	42
Første verdenskrig og fredsslutningen	45
Hussein-McMahon-korrespondansen	46
Sykes-Picot-avtalen	47
Balfourerklæringen	49
Fredsslutningen	50

Kapittel 3

Europeisk styre (1923–1949)	56
Saudi-Arabia og Nord-Jemen	57
Det franske styret i Nord-Afrika og Midtøsten	58
Det britiske styret i Nord-Afrika og Midtøsten	62
Palestinsk katastrofe, Israelsk mirakel	70
Arven etter kolonimaktene	74

Kapittel 4

Fra uavhengighet til stagnasjon (1949–1990)	76
Pan-arabismens vekst og fall	77
Nassers vei til toppen	79
Uavhengighet og kald krig	83
Pan-arabismens fall	89
Palestina: Fra pan-arabisk kampsak til nasjonal frigjøringskamp	90
Geriljakrig og borgerkrig	92
Okkupasjon og opprør	95
Islamismen vokser frem	96
1970-tallet: Islamismen vender tilbake	98
Jihadisme: Voldelig islamisme	100
Fra uavhengighet til stagnasjon	102

DEL 2 MOT DEN ARABISKE VÅREN 105

Kapittel 5

Regimene strammer grepet (1990–2000)	107
Golfkrigen	107
Den israelsk-palestinske konflikten:	
Fra håp til håpløshet	110
Regimene strammer grepet	114
Årsaker til misnøye: Unge, utdanning og arbeid	115
Regimenes motsvar	117
Jihadisme: Fra det lokale til det globale	120

Kapittel 6

Krigen mot terror i USAs Midtøsten (2000–2010)	121
Krigen mot terror	122
Irak-krigen og fremveksten av IS	124
Palestina: Fra vondt til verre	129

Kapittel 7

Aktivismen vokser frem (2000–2010) 134

 Fortsatt misnøye 135

 Medierevolusjonen 138

 Hvorfor aktivisme? 139

 Protestbevegelsen blir til 140

 Internettaktivisme 142

 Arbeidere, bloggere, islamister og fotballfans 145

 2010: Midtøsten og Nord-Afrika på tampen av
 den arabiske våren 147

 Vi er alle Khalid Said 149

DEL 3 OPPRØRENE OG DET NYE MIDTØSTEN 153

Kapittel 8

Folket ønsker regimets fall! 155

 Våren begynner: Tunisia og Egypt 156

 Tunisia 156

 Egypt 159

 Republikker som rakner: Jemen, Libya og Syria 164

 Jemen 164

 Libya 166

 Syria 169

 Monarkiene står imot: Marokko, Jordan
 og GCC-landene 173

 Marokko 173

 Jordan 174

 Bahrain 175

 Kuwait 178

 Saudi-Arabia 180

 Oman 181

 Qatar og De forente arabiske emirater 181

 I skyggen av krig og splittelse: Palestina og Irak 182

 Palestina 182

 Irak 182

 I skyggen av fortiden: Algerie og Libanon 183

 Algerie 183

 Libanon 183

Kapittel 9

Den arabiske våren – hvem, hva og hvorfor?	185
Hvem?	185
Hva?	188
Hvorfor?	189
Internettoppør?	195

Kapittel 10

Den vanskelige overgangen	207
Tunisia: Skjørt, men vellykket?	207
Egypt: Regimet vender tilbake	211
To forskjellige utfall	221
Libya: En umulig overgang?	223

Kapittel 11

Kontrarevolusjon og krig	228
Kontrarevolusjonen	229
En ny kald krig	231
Krigen i Syria.	236
Fra lokal til internasjonal konflikt	238
Syria, Irak, IS og al-Qaida	243
Hva nå for Syria?	250
Krigen i Jemen	254
Palestina etter den arabiske våren	258

Kapittel 12

Fra opprør til kaos – hvorfor gikk det galt?	261
Kolonimaktene, landegrensene og de politiske systemene.	262
Eksterne aktører og kalde kriger	264
Sektarisme og ekstremisme.	266
Islamisme.	268
Manglende alternativer og manglende tillit	269
De gjenstridige regimene	270

Kapittel 13

Det nye Midtøsten – hva nå?	272
Det uløste Palestina-spørsmålet	273
Klimaendringer og energi	274
Sosial og politisk endring	276
De uløste problemene bak opprøret	278

Kapittel 14

Konklusjon: Demokrati er løsningen	280
---	------------

Bibliografi	284
--------------------------	------------

Noter	298
--------------------	------------

Stikkordregister	360
-------------------------------	------------